

GASTVRIJ met hoofdletters

07-01-2010 17:02 | Niek Sterk

[Paço de Calheiros, bij Ponte de Lima.](#)

[foto 1 van 8](#)

Na een heerlijke nacht in een hemelbed wacht vers sinaasappelsap, zo van de boom in het glas. "Solares de Portugal": gastvrijer zal de reiziger het niet snel krijgen.

„Ik ben niet rijk, maar heb wel spullen“, zegt de Conde de Calheiros met gevoel voor understatement. De graaf wijst de ontbijttafel rond. Nagenoeg alles wat erop staat, is van eigen bodem. „Marmelade, zó lekker als je die nog nimmer hebt geproefd.“ Hij heeft gelijk. Voor het versgebakken brood heeft het keukenpersoneel de sponde vanmorgen vroeg verlaten, zegt hij. Ook de wijn van 's avonds komt van zijn grond.

De ontbijttafel is een plaatje: servies, glaswerk en tafelsilvers uit lang vervlogen tijden. „Waarom zouden we het niet gebruiken? Dan heeft niemand er iets aan.“ Wat niet betekent dat het hele landgoed, de Quinta do Paco de Calheiros, niet vol staat en hangt met authentieke spullen die níet worden aangewend, maar louter voor de pronk zijn. Graaf Francisco leidt graag rond, vertelt honderduit, zonder al te pocherig te worden. Natuurlijk mag hij trots zijn op zijn familiedomein bij Ponte de Lima. Zijn zoon is alweer voorgesorteerd voor opvolging in de lange rij van graven.

Francisco de Calheiros (58) is president van Solares de Portugal, een organisatie waarbij ruim negentig "familiehuizen" zijn aangesloten. De meeste daarvan liggen in Noord-Portugal, maar ook midden en zuid hoeven het niet helemaal zonder te stellen. De club mag groeien tot zo'n 120 leden, zegt Maria Do Céu Sá Lima, de allervriendelijkste marketingdirecteur van de organisatie. Ze houdt kantoor in het centrum van Ponte de Lima, de Romeinse vestingstad in Noord-Portugal die genoemd is naar de brug over de Rio Lima. „„Je komt als een gast, je gaat weg als een vriend“ is het motto van de Solareskring“, zegt ze. Ook zij heeft gelijk.

Dat begint al op het eerste Solaresadres van de reis: Casa das Torres de Oliviera in Mesão Frio. De oude dame, Isodora, een weduwe van Spaanse origine, moet even wennen aan het feit dat deze Nederlanders haar louter in het Engels en enig Frans te woord kunnen staan. Laat zij nu alleen Spaans en Portugees beheersen en laat het

Engelssprekende personeel nu net vroeg vertrokken zijn omdat het nog geen seizoen is. Toch is het ijs meteen gebroken. Ook met handen en voeten kom je ver, en de genoeglijkheid van die warme voorjaarsavond is onvergetelijk. De hartelijke knuffel bij vertrek is alles behalve opgelegd. Bijzonder, hoe snel je in elkaars levens thuis kunt raken als er wederzijds de 'klik' is.

Of de fotograaf er wel voor wil zorgen dat béide torens van de Casa das Torres op de foto komen, maant Isodora nog. Haar landhuis te midden van de wijngaardhellingen siert in volle glorie de omslag van het grote boek "Solares de Portugal" dat bij elk van de aangesloten leden ligt en dat Maria in Ponte de Lima later cadeau zal doen. Hoe de fotograaf van die omslagfoto dit perspectief voor elkaar kreeg? Dat zal altijd een raadsel blijven: hij móét haast boven de wijngaarden hebben gezweefd...

Bij Ana Isabella Sottomayer (49) op de tweede bestemming is de hartelijkheid niet minder. Haar oude vader toont de diverse kamers waaruit mag worden gekozen. Hij was het die rond 1983 startte met dit soort toerisme, zegt dochterlief. Bloemetjesbehang avant la lettre, riante hemelbedden, sluip-door-kruip-doorgangen en trappen. Ana Isabella neemt de tijd om in de ruime bibliotheek haar verhaal te doen; telkens schalt haar aanstekelijke lach. Zij is het kloppend hart van Paço de São Cipriano, het grijze, romantische fort even buiten Guimarães (zie kader). Zelf woont ze in Braga (zie kader), maar ze wil dolgraag dit huis, dat sinds de 15e eeuw familiebezit is, in de benen houden.

Haar broer woont elders op het enorme landgoed en runt de boerderij met onder andere veertig zoogkoeien. Jongste zus Theresa is net als zij ongetrouwd, maar zij woont in Porto en werkt daar voor een politieke partij. Over politiek gesproken: Of ene „Roed Loebbers" bekend is bij zijn landgenoten die hier neerstreken. Welzeker is Roed bekend! Sliepen de oud-premier en z'n Ria ook in die balkonkamer met uitzicht op de weelderige hof en de rode runderen? Voor Roed is deze manier van vakantie houden het einde, weet Ana Isabella, en voor steeds meer Nederlanders met hem.

„In elk van de Solares dient een familie te wonen en authenticiteit moet zijn gewaarborgd, zegt Maria Do Céu Sá Lima. Het jaar waarin de vader van Ana Isabella startte met deze gastenbenadering is correct, zegt Maria. „Vanaf 1983 deden we tien jaar aan promotie, in 1993 was de tijd rijp voor lancering van het merk "Solares de Portugal". Sinds 2009 hoort daar een naam bij, vertelt ze. "Casa no Campo", kleinere huizen in de vrijheid, is „vergelijkbaar met "Gîtes de France", maar dan exclusiever" en van dezelfde standaard als de Solares.

Via een centraal boekingskantoor kan de reiziger in één keer alle nachten vastleggen en betalen. „Het minimumaantal nachten staat op twee. Dat zou van ons naar drie mogen. Gemiddeld slapen mensen vijf nachten op één adres", weet Maria. Solares de Portugal kent zes prijscategorieën; van 65 tot 120 euro per kamer per nacht, inclusief een bijzonder ontbijt.

„De prijs van een goedkoop hotel tot een middenklassehotel. Maar daarvoor heb je dan wel de warme gastvrijheid van deze categorie eigenaars. We inspecteren de locaties jaarlijks op kwaliteit. Wie geen gastheer of -vrouw wil zijn in deze zin van het woord, begint er niet aan. Want de gast leeft –al ben je verder ook geheel vrij– mee met de familie. Ontspannener kan bijna niet."

www.solaresdeportugal; www.girassolvakanties.nl; www.visitportugal.com;
www.visitportoenorte.com; www.hotelinfantessagres.pt; www.flytap.com. Zie ook www.refdag.nl/portugal voor "Brug, port en slenterstraatjes" en [lezersaanbieding](#).

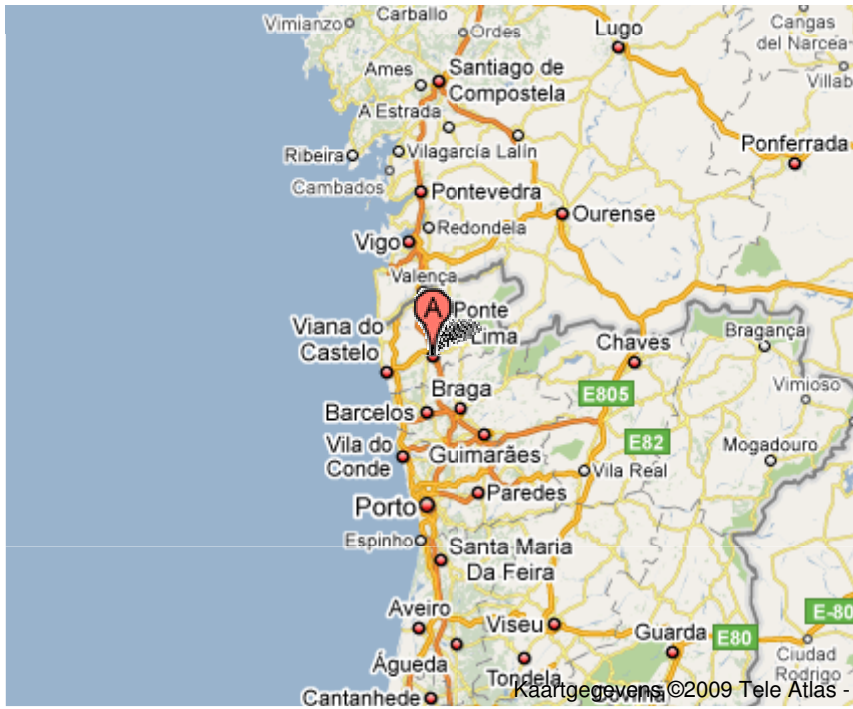
Old Friends in hartje Guimarães

Viana do Castelo, Braga, Guimarães, drie plaatsen in de regio Minho, Noord-Portugal. Een streek van brede, groene valleien vol land- en tuinbouw. De bekende vinho verde –jonge, sprankelende wijn– komt uit de dalen van de Minho, de Lima en de Cávado.

Viana do Castelo: net zo mooi of mooier als de brochures beloven. Na 5 kilometer klimmen over een weg vol haarspeldbochten komt de Igreja de Santa Luzia in zicht. De neo-Byzantijnse koepelkerk is een kopie van de Sacré-Coeur in Parijs. Het interieur is de moeite waard, veel mooier echter is het uitzicht over havenmond en oceaan.

Braga: het Rome van Portugal, met tientallen kerken, fonteinen, paleizen en parken. Vergeet de Sé (kathedraal) van Braga niet, maar het échte hoogtepunt is de Igreja do Bom Jesus do Monte. Deze bedevaartkerk ligt 6 kilometer oostelijk van Braga. Het trappencomplex van de Via Sacra vóór de kerk is zeer bijzonder. „Vanuit de lucht is het nóg veel mooier“, verzekert taxichauffeur Rogerio Ferreira. Jammer dat zijn Mercedes vandaag niet wil vliegen.

Guimarães: de eerste hoofdstad van Portugal, met een goed bewaard historisch stadscentrum. Sinds begin deze eeuw werelderfgoed van de Unesco. Sfeervolle pleintjes waarvoor je alleen al naar Portugal zou afreizen. Portugese families aan tafel, kanariekooitjes voor het open raam, prachtige zachte muziek. De toffe ober van Restaurante EL-Rey D. Afonso op het Praça de San Tiago trekt een fles “Old Friends”-port open. Waar kan dat beter dan hier?

[Grotere kaart weergeven](#)